

Naj ti bom
nežni rdeči cvet

O življenju Božje služabnice Cvetane Priol

Branko Petauer

1851

CVETANINO RANO OTROŠTVO

Cvetana je zagledala luč sveta v nedeljo, 19. februarja 1922. Na nebu je sijal zadnji krajec, vesoljno Cerkev pa je vodil papež Pij XI.

Starši so ji ob rojstvu dali ime Cvetana. V krstno knjigo stolne župnije v Mariboru so 12. marca 1922 pod njen krst zapisali ime Cvetana Amalija. Zakaj so ji starši izbrali tako ime, beremo v njenem dnevniku:

Brali so povest iz časov starih Slovanov *Darovana*. V njej se hči poganskega čarovnika Duba pokristjani in se odpove svetu, da bo služila Bogu. Imenovala se je Cvetana.

Knjigo je napisal češki avtor Alojzij Dostál, izšla je leta 1906 v zbirki Ljudska knjižnica, založila pa jo je Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Cvetana je bila zelo razigran in živahen otrok. O sebi je celo trdila, da je bila pravi divjak. Morda je v teh besedah, ki jih je zapisala v svoji zreli dobi, nekoliko pretiravanja. Svoje srečno otroštvo je v dnevniških zapiskih opisala takole:

Prvi cvet je pokukal plašno v sončni svet v zgodnji pomladi – v mali dar ateku za rojstni dan. /Oče Josip je bil

rojen 19. februarja 1889, prvorojenka Cvetana pa prav tako 19. februarja 1922./ Druga dva cvetova sta se mu pridružila čez nekaj let, vsak sredi toplega poletja. Tri smejoče se deklice, tri neugnanke, poredne za šest drugih. Tri mačice, trije divjaki. Nekaj let vozijo druga drugo v vozičku, ki se tako rad prevrne. Pozneje se vozijo po sobi vsaka na svojem stolu med kričanjem in ropotom, dokler ne ustavi te dirke mama s šibo. Pečejo potice in torte iz blata in sadijo vrtničke. Igrajo se s hrošči in žabami, črvi in pajki, mačkami in metulji, s psi in piščanci.

Doma so povsod oziroma tam, kjer jih je najtežje najti: enkrat v sadni kleti, drugič v hlevu pri kravicah in prašičkih, zdaj pri sosedovih ali pa skrite doma na podstrešju, kjer si izmišljajo čudovite igre o vilah in čarovnicah ter ubogi deklici ali pa skladajo pesmice.

S sosedovimi otroki se igrajo divje indijance v perjanih, streljajo z loki in fračami, mečejo kopja in kamenje. Nobeno drevo jim ni nedosegljivo; na vsako splezajo in si pri tem raztrgajo obleko, da je potem joj. Med seboj se sporazumevajo s tajnimi govoricami in znaki, vsako drevo v taboru ima svoje posebno ime: tromajanka, dvosedež, i-i ... Ah, kdo bi vse našteval? Plezanje jim je tako v krvi, da se ena še kot četrtošolka uči najraje v vrhu žalujke. V šoli se zelo pridno uče, doma pa se največ igrajo. Skrivajo se in tekajo, potem pa s tekom pojedjo kruh z – vrbovim listjem. Tri sončna dekletca – trije kebrčki. Trije cvetovi? Da, morda koprivni!

Družina je bila zelo povezana med seboj. Pogosto so hodili v naravo, ki jim je bila kot knjiga, iz katere so se učili. Cvetana je njihov pristen stik z naravo opisala takole:

Pogosto smo hodili v naravo. Čudovita odprta knjiga nam je bila, iz katere smo se dan na dan učili brati. Mnogi ljudje hodijo vse življenje gluhi in slepi po Božjem vrtu, vsa njegova znamenja so jim tako nerazumljiva kot egipčanski hieroglifi. Niti prve črke Božje besede ne znajo razvozlati.

Mi pa smo našli Božje sledove v vsaki stvari: v travnati bilki, lišaju na stari smreki, v čebeli na cvetoči breskvi, soncu in belih oblakih. Najlepše je bilo v hribih. Gozdovi so peli v vetru, divji gorski hudourniki so se penili pod nami, kadar smo počivali ob njih. Sončne jase in kravji zvonci iz goščave so nas pozdravljali. Na vrhovih smo poplegli v mehkem mahu, sami v soncu pod širnimi nebom, ves svet nam je bil pisan prt v daljavi.

Nikdar nismo poznali hrupnih barov in zabavišč in plehkkih, nemalokrat neslanih pogovorov njihovih obiskovalcev. Poznali smo steze skozi tihe gozdove in samotne gričke in skrite globeli. To je bil naš svet, ki nam je bil tako drag. Kadar pa smo srečali kakega berača ob poti, smo mu otroci vsi žareči od sreče nosili dinarje.

V knjigi narave je pisano: na zemlji, Božjem vrtu, ni nobenega tujca. Vsi, ki živijo pod Božjim soncem, so si bratci in sestrice.

Enajstletna je prvič sedla za klavir v domači hiši. Glasba jo je vse bolj navdihovala in njeno dušo vodila k Bogu. V spominih na to obdobje je Cvetana zapisala:

Najprej nejasno, potem vedno močnejše in zavestno je prevzemala glasba dušo. Srce je naenkrat odkrilo v tonih neizmeren, bajen in demonski svet, strašen kot vseuničujoč orkan ali pa nežen in proseč kot tihe materine solze.

Tedaj sta se spojila klavir in duša v eno. Ni besed za to, kar izraža glasba v dnu duše, ki te besede razume.

Vernemu srcu je glasba tudi molitev: tista molitev, ki privre iz dna človeškega srca brez besede, ki jo pa razume Tisti (Bog), ki je dal izmučenim ljudem najlepše – glasbo.

Marija, tudi ti si z veseljem v srcu opazovala otroški razvoj svojega Sina. Bodi blizu vsem staršem, ki z veseljem, skrbjo, hrepenenjem, pa tudi negotovostjo zrejo v prihodnost svojih otrok. Zdrava, Marija ...

Cvetana s sestrama okoli leta 1932

DUHOVNA RAST IN ZORENJE MLADE CVETANE

Družina je prvo okolje, v katerem otrok doživi stik z Bogom. Vera staršev in njihovo življenje po veri sta otrokova prva in najboljša kateheza. Cvetana v svojih zapisih omenja niz dogodkov, ki so jo vodili do globljega srečanja z Bogom. Dotaknil se je njenega srca in jo popolnoma osvojil. Začutila je svoj poklic, še bolj pa, da brez Jezusa ne more več živeti. Potrebovala je njegovo bližino.

Marca leta 1938 nam je umrla atekova mama. Silno me je pretresla njena smrt, tako lepa, in nekaj dni po pogrebu sem se je spominjala v naši kapelici. Tisti hip pa me je zadela z vso silo misel kot blisk jasna in zahtevajoča: vpiši se v Marijino kongregacijo. In drugi dan sem se vpisala.

To je bil začetek tvojih milosti in moje poti k tebi, moj Bog. Hoditi sem začela mesečno k zakramentom. Poleti sem bila s kongregacijo na Žingarici. Nekoč pri povzdigovanju pri maši v kapelici si me dobesedno treščil na kolena: »Bog je!« sem z vso dušo spoznala in verovala in vso mašo preklečala in jokala. V jeseni sem morala, nujno morala, vsak večer vsaj za hip stopiti pred tabernakelj. Oktobra leta 1938 si mi dal poklic: misijonarka. Za božič sem bila prvič pri barakarjih. Spomladi sem se ti darovala kot

žrtev ljubezni; vstopila sem v Katoliško akcijo. Našla sem rednega spovednika. Ti pa si me obsipal z vsemogočnimi dokazi svoje nežnosti in ljubezni. (*Duhovne vaje* 1950)

Sama pripoveduje, kako urejeno vzgojo so ji nudili njeni starši. Zelo jim je bila hvaležna za njihov pokončni zgled. Gotovo so versko vzgojo nadaljevale in bogatile tudi šolske sestre, pri katerih se je šolala. Že kot doraščajoče dekle si je izbrala stalnega duhovnega spremljevalca. To je bil jezuitski pater Jakob Laura. Njemu je zaupala vse notranje vzgibe in vse, kar se je dogajalo v njeni notranjosti. Modro in razumno jo je usmerjal in jo navduševal, da je svoja notranja doživetja zapisovala v duhovni dnevnik.

Prelomnico v svojem življenju je doživela spomladi leta 1939. Takrat se je v mariborski stolnici Bogu popolnoma darovala kot žrtev ljubezni. Bogu je ponudila svoje življenje za Cerkev, za duhovnike, za rešitev duš. Odtlej je hotela narediti čim več za Cerkev.

Moč za svoje življenje in darovanje je črpala iz evharistije. Pogosto je prejemala sveto obhajilo. Tudi v bolnišnici in zdravilišču si je kljub mnogim nasprotovanjem priborila možnost, da so ji prinesli sveto obhajilo. Zapisala je:

Zdi se mi, da mi pota v cerkev, kratki, morda minuto dolgi do tri obhajila tedensko dajejo edino moč, da ne utonem v malodušju.

V Cerkvi je bila dejavna tudi po vrnitvi iz poznejšega izgnanstva. Okrog sebe je zbirala dekleta, ki so bila pripravljena pomagati pri župnijskem delu. Trudila se je, da bi jih usposobila za učiteljice verouka, organistke in zborovodkinje.

Pomagala jim je, da so poleg vsega, kar je potrebno na strokovnem področju, tudi duhovno rastle.

Čutila je, da zaradi bolezni ne bo mogla sama opravljati tega dela, zato je dekleta na to pripravljala in ostajala v ozadju z molitvijo in darovanjem. Zbrala jih je v mariborski stolnici, da so opravile skupno posvetitev. Sama zase je govorila: »Jaz moram izginiti, da bo blagoslovljeno delo in začetek naših župnijskih pomočnic.« V tem je bila snovalka in predhodnica današnjih katehistinj.

Bog je njeno popolno daritev sprejel. Kmalu so jo začele pestiti različne težke bolezni. Cvetana jih je sprejela kot dar iz Božje roke. Postala je misijonarka na postelji, ko je svoje trpljenje velikodušno darovala za potrebe Cerkev. Podobna je bila sveti Tereziji Deteta Jezusa, ki je svoje življenje Bogu darovala za rešenje duš. Tudi Cvetana je obljubila, da bo s svojim delom za rešenje duš nadaljevala iz nebes.

Marija, Kraljica duhovnikov, varuj papeža, škofo, duhovnike in vse, ki se trudijo za oznanjevanje evangelija, da bodo ostali zvesti tebi in tvojemu Sinu. Zdrava, Marija ...

Cvetana z babico in sestrama